

Bod č.

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovanie Zastupiteľstva
Bratislavského samosprávneho kraja

15. decembra 2023

Informácia

o príprave ideového zámeru vybudovania Kampusu bionenergetiky a krajinotvorby v Bernolákove

Materiál predkladá:

Mgr. Juraj Droba MA, MBA
predseda
Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu

Zodpovední:

Ing. Patrícia Mešťan, MA
riadiťka
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Mgr. Barbora Lukáčová
riadiťka Odboru stratégie,
územného rozvoja a riadenia projektov

Spracovatelia:

Ing. Matúš Krnčok
vedúci Inštitútu regionálnej politiky
Bratislavského kraja

Ing. Matúš Gergely
referent Inštitútu regionálnej politiky
Bratislavského kraja

Bratislava
december 2023

N á v r h u z n e s e n i a

UZNESENIE č. /2023

zo dňa 15. 12. 2023

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

A b e r i e n a v e d o m i e

Informáciu o príprave ideového zámeru vybudovania kampusu bioenergetiky a krajiny tvorby v Bernolákove.

D ô v o d o v á s p r á v a

Bratislavský samosprávny kraj intenzívne pripravuje zámer vybudovania Kampusu bioenergetiky a krajín tvorby v Bernolákove, ktorý je jeden z kľúčových rozvojových projektov v oblasti školstva pre najbližšie desaťročie.

Zámerom je vytvoriť kvalitné zázemie pre výchovu budúcich energetických a klimatických manažérov a absolútne reformovať oblasť vzdelávania v oblasti poľnohospodárstva v rámci SOŠ agrotechnickej J.A. Gagarina v Bernolákove, ktorá je v súčasnosti jednou z organizačných zložiek Spojenej školy, Ivanka pri Dunaji. Existujúca infraštruktúra školy síce trpí značným modernizačným dlhom, na druhej strane ponúka významný potenciál v rozvojovej oblasti kraja, v ktorej si kvalitná stredná odborná škola jednoznačne nájde svoje uplatnenie

SOŠ agrotechnická J.A. Gagarina v Bernolákove je historicky jednou z najvýznamnejších poľnohospodárskych škôl na Slovensku, ktorá však z hľadiska ponuky a kvality vzdelávania nedosahuje súčasné požiadavky praxe, a preto z pohľadu obsahu vzdelávania je nevyhnutná rozsiahla reforma, ktorá zároveň musí byť v súlade so stratégiou výskumu a inovácií RIS3+, čo je podmienkou pre oprávnenosť externého financovania z Programu Slovensko 2021-2027.

Aktuálne najpopulárnejšími a zároveň najžiadanejšími študijnými odbormi na škole sú odbory, ktoré s pôvodnou špecializáciou školy nesúvisia – ochrana osôb a majetku a služby v cestovnom ruchu, čo svedčí o slabej úrovni poľnohospodársky zameraných odborov.

Zámerom je odčleniť organizačnú zložku SOŠ agrotechnickej J.A. Gagarina v Bernolákove od Spojenej školy, Ivanka pri Dunaji a rozvíjať ju ako samostatnú školu, ktorá naopak, v rámci optimalizácie a racionalizácie školskej siete, poskytne zázemie pre SOŠ záhradnícku Gustava Čajku v Malinove, ktorá v súčasnosti poskytuje vzdelanie v odbore záhradníctvo, či už v špecializácií na sadovníctvo a krajinnú tvorbu alebo viazačstvo a aranžérstvo.

Práve reštrukturalizácia SOŠ v Bernolákove so SOŠ v Malinove vytvára silný potenciál pre rozvoj formálneho vzdelávania v oblastiach, ktoré čelia nezanedbateľným súčasným a budúcim výzvam – energetická efektívnosť a adaptácia na zmenu klímy, ktoré sú jednak synergické, a v ktorých systematická výchova ľudských zdrojov na stredoškolskej úrovni v SR prakticky neexistuje, alebo je minimálna. Ďalším krokom pre zvýšenie záujmu o štúdium je zámer vytvoriť jednu triedu všeobecné gymnázia alebo technického lýcea na ročník, so zameraním na prírodovedné predmety. Týmto riešením by vznikli dve zložky spojenej školy. Tento krok poskytne silný základ pre ďalšie štúdium na vysokej škole alebo úrodnú pôdu pri neskoršej špecializácii. Zároveň prepojenie na oblasť poľnohospodárstva ešte zvýrazňuje potenciál na vytvorenie excelentného pracoviska pre praktické a celoživotné vzdelávanie, priestor pre aplikovaný výskum ako aj priestor na úzku spoluprácu s inými školami v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK, príp. v rámci SR alebo na medzinárodnej úrovni.

Špecializácia obsahu v rámci novovzniknutého kampusu sa bude zameriavať na doménu RIS3+: Zdravé potraviny a životné prostredie, konkrétne na udržateľné a precízne poľnohospodárstvo, adaptácia na zmenu klímy, využívanie biomasy a energetická hospodárnosť.

Rovnako ako pri iných rozvojových projektoch v oblasti vzdelávania je kvalita, ktorú BSK do projektu prináša, definovaná Konceptom SMART škôl. To v praxi znamená, že z hľadiska tvrdej infraštruktúry budú uplatňované prísne požiadavky na energeticky efektívnu a zelenú

infraštruktúru pripravenú pre všetky formy inkluzívneho vzdelávania spolu s najmodernejším digitálnym vybavením.

Zároveň, stredná odborná škola je len jednou zo zložiek kampusu, pričom v rámci princípu partnerstva škola úzko spolupracuje a zdieľa infraštruktúru so zamestnávateľmi v danom sektore, výskumným sektorom, a v prípade Kampusu v Bernolákove tiež štátnymi inštitúciami. Cieľom takejto spolupráce je vytvoriť kvalitný priestor pre praktické vzdelávanie, ktoré bude vychovávať profesionálov uplatniteľných v praxi, a zároveň poskytne zázemie pre celoživotné vzdelávanie, a tiež vytvoriť priestor pre efektívnu implementáciu aplikovaného výskumu v predmetných oblastiach.

Aktuálne prebieha intenzívna komunikácia s relevantnými partnermi z rôznych sektorov k obsahovému nastaveniu a inováciám vzdelávacích programov, funkčnému prepojeniu odborného vzdelávania s praxou a výskumom, ako aj udržateľnému spôsobu prevádzky zmodernizovanej infraštruktúry.

K skladbe odborov a obsahu vzdelávania prebieha komunikácia so Slovenskou poľnohospodárskou a potravinárskou komorou a Republikovou úniou zamestnávateľov, ktorí sú ako zástupcovia zamestnávateľov zodpovední za obsah odborného vzdelávania v jednotlivých odboroch. Zamestnávateľské zväzy veľmi uvítali iniciatívu BSK v oblasti zvyšovania kvality odborného vzdelávania prostredníctvom reformných a inovatívnych projektov stredoškolských kampusov, pričom prisľúbili maximálnu súčinnosť v rámci prípravy a následnej realizácii projektu. Aktuálne zamestnávateľské zväzy pripravujú obsahové vstupy, ktoré by sa v zmysle súčasných a budúcich požiadaviek praxe mali jednoznačne premiestniť v rámci inovácií študijných programov.

S Ústavom materiálov a mechaniky strojov SAV a Centrom biológie rastlín a biodiverzity SAV sa aktuálne identifikujú možnosti v rámci spolupráce a potenciálneho vytvorenia vedeckých laboratórií v rámci kampusu v Bernolákove so zameraním na aplikovaný výskum a implementáciu inovácií v oblasti poľnohospodárstva a energetiky, či už do vzdelávania alebo praxe.

Zároveň prebieha intenzívna komunikácia s Ministerstvom hospodárstva SR, resp. jeho príspevkovou organizáciou Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou (SIEA), o systematickej spolupráci v rámci výchovy kvalitných profesionálov v oblasti energetiky. Znižovanie energetickej náročnosti v zmysle záväzkov EÚ je celospoločenskou zodpovednosťou, pre ktorú však v súčasnosti neexistuje dostatočná základňa odborníkov, ktorí by túto zodpovednosť vedeli systematicky riadiť a navrhovať politiky na dosahovanie uhlíkovej neutrality. Tento stav si SIEA maximálne uvedomuje a má záujem na riešení problému s nedostatkom odborníkov systematicky spolupracovať, jednak ako štátna inštitúcia zodpovedná na príslušný hospodársky sektor, ale zároveň ako zamestnávateľ, ktorý tento nedostatok ľudských zdrojov sám pociťuje.

V rámci financovania sa počíta predovšetkým s využitím externých zdrojov z Programu Slovensko 2021-2027.

V rámci predprípravy na energetickú obnovu SIEA aktuálne realizuje bezplatný energetický audit jednotlivých budov existujúcej infraštruktúry SOŠ v Bernolákove.